

Sygn. akt III USK 419/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

o wysokość podstawy wymiaru składek,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 8 lutego 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

**I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**II. zasądza od odwołującej się na rzecz organu rentowego 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 15 grudnia 2020 r., III AUa (...), oddalił apelację odwołującą się A.K. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 15 czerwca 2020 r., VIII U (...), oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 10 lipca 2019 r. ustalającej podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz dobrowolne ubezpieczenia chorobowe za kwiecień, maj oraz czerwiec 2014 r. w wysokości po 504 zł.

Odwołująca zaskarżyła powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną zarzucając naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwą wykładnię art. 2a

ust. 2, art. 18 ust. 8 oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 423 ze zm., dalej jako ustawa systemowa), niewłaściwe zastosowanie art. 58 § 2 k.c., niezastosowanie art. 10 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 162 ze zm.) oraz naruszenie art. 2, art. 31 ust. 3 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP przez niekorzystne potraktowanie skarżącej sprzecznie z zasadą równości.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie „czy prawo ma służyć obywatelom czy przeciwnie to obywatel ma służyć prawu?”. W ocenie skarżącej trudne bowiem do zaakceptowania jest to, że we wszechogarniającym chaosie obywatel pozostaje bez jakiejkolwiek ochrony prawa, w każdej chwili zasady, które przez wiele dziesięcioleci były faktem zostają przekreślane i zmienione już po ich zastosowaniu. Dodatkowo wskazała na rozbieżności orzecznicze zarówno w wyrokach Sądu Najwyższego jak i sądów powszechnych, które prowadzą do konieczności wykładni art. 18 ust. 8 oraz art. 20 ust. 3 ustawy systemowej oraz sprawiają, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

W pierwszej kolejności wypada zauważyć, że skarżąca łączy oczywistą zasadność skargi kasacyjnej z wystąpieniem istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów prawa. Tymczasem, już tylko z samej istoty ustawowych przesłanek przedsądu wynika, że co do zasady nie mogą one występować jednocześnie. Jeżeli bowiem w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne lub potrzeba wykładni przepisów, od których rozstrzygnięcia zależy wydanie prawidłowego orzeczenia co do istoty sprawy, to z natury rzeczy ewentualny błąd orzeczniczy popełniony przez Sąd drugiej instancji nie może mieć

charakteru oczywistego i podstawowego. Z kolei skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964).

Ponadto w skardze kasacyjnej zabrakło zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego, co sprawiało, że miarodajne i wiążące dla Sądu Najwyższego były ustalenia faktyczne oraz ich ocena prawna zawarta w zaskarżonym wyroku. Wynikało z nich, że skarżąca intencyjnie, tj. w zamiarze uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych w związku z macierzyństwem z tytułu ubezpieczenia pozarolniczej działalności gospodarczej zarejestrowanej 1 kwietnia 2014 r. zadeklarowała składkę w wysokości 9.365 zł, po czym od 1 lipca 2014 r. zgłosiła pierwsze roszczenie o zasiłek chorobowy. Przychody z działalności wyniosły za rok 2014 – 3.550 zł, a za lata 2015 – 2016 – 0 zł. Skarżąca przebywała naprzemiennie na zasiłkach chorobowych, macierzyńskich i opiekuńczych niemal stale do 17 maja 2019 r. Od stycznia 2019 r. zadeklarowała podstawę na poziomie 675 zł, a więc powróciła do minimalnej podstawy określonej dla przedsiębiorców, czyli takiej jaka została zadeklarowana pierwotnie przy pierwszym zgłoszeniu do ubezpieczeń po rozpoczęciu działalności. Łącznie organ rentowy wypłacił skarżącej 296.415,10 zł świadczeń z ubezpieczeń społecznych z tytułu zasiłków w sytuacji, gdy zapłaciła ona z tytułu składek chorobowych jedynie 1.611,15 zł.

Na jurysdykcyjną tolerancję nie zasługują żadne działania skierowane na uzyskanie nienależnych czy zawyżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z intencjonalnymi deklaracją i opłaceniem składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, skoro działania skarżącej wskazują na ewidentne podwyższenie składki w związku z zaplanowanym długotrwałym (kilkuletnim) korzystaniem ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz gdy dochody z takiej działalności były zerowe lub nieadekwatne do opłaconych składek i zmierzały wyłącznie do nabycia nienależnych świadczeń ze spornego ubezpieczenia społecznego. Takie zabiegi pozostawały w ewidentnej sprzeczności z podstawami kasacyjnego zaskarżenia, a także z zasadą równego traktowania wszystkich

rzeczywiście ubezpieczonych, w tym z zasadą solidaryzmu ubezpieczeń społecznych.

Wobec niewykazania przez skarżącą istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 98 k.p.c.